

Милан Б. Обрадовић
Средња грађевинска и
дрвопрерађивачка стручна школа
Блок 112 бб
Апатин
obrmilan@gmail.com

doi:10.19090/zjik.2016.51-87
UDK broj: 811.163.41'373.21
Originalni naučni rad

ТВОРБА ЕТНИКА И КТЕТИКА ОД НАЗИВА АМЕРИЧКИХ САВЕЗНИХ ДРЖАВА У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

САЖЕТАК: У раду се, по дефинисању основних појмова, разматрају творбене основе, те извођење и слагање као два начина творбе етника и ктетика од назива америчких савезних држава. Сагледани су и продуктивни суфикси *-(a)ц*, *-анин/-јанин*, *-ан(a)ц*, *-ка*, *-анка/-јанка*, *-ски* и *-ански* као и појаве карактеристичне за творбу (моција, гласовне промене, неутрализација, ограничења, спојни вокал). На крају је дато седам мерила језичке правилности по којима је вршен одабир етника и ктетика, а они су сумирани у три табеле.

Кључне речи: творба речи, топоним, етник, ктетик

1. Увод

Овај рад се бави творбом етника и ктетика од назива америчких савезних држава и главног града САД и њеним специфичностима. Циљ рада је да се предложи облици за називе становника свих америчких савезних држава који би, уз већ постојеће, попунили лексичку празнину у српском језику.

Етницима и ктетницима лингвисти у бившој Југославији бавили су се још педесетих година XX века. Међутим, њихова истраживања су се углавном односила на етнике и ктетике настале од домаћих топонима. Чак и када су се бавили називима за стране становнике, веома ретко су се дотицали америчких топонима, а када јесу, то је било релативно површно. Зато се из ове области у раду спомиње само П. Скок (Skok 1954), и то за дефинисање основних појмова топономастике¹ којом се од цитираних аутора баве и Р. Хартман и Г. Цејмс (Hartmann – James 2002). Са становишта тематике америчких етника и ктетика,

---

¹ Топономастика (енг. toponymy) је грана ономастике (науке о именима) чији су предмет имена места. (Hartmann -James 2002: 102)

С. Бабић (Babić 2002) и И. Клајн (2002, 2003) знатно су кориснији јер дају правила творбе речи и исцрпно се баве суфиксима, али и другим појавама важним за творбу (творбеном основном, правилом бинарности, неутрализацијом, ограничењима итд.). Моцијска творба је предмет чланка Е. Барић (Barić 1987). Мерила језичке правилности, која су овде од великог значаја, дата су на основу *Језичког приручника* (Ивић и др. 2007), док је разматрање гласовних промена у творби етника и ктетика засновано на Граматици српског језика (Станојчић – Поповић 1994). Коначно, ваља напоменути да се у овом раду стандарднима сматрају искључиво адаптирани облици имена америчких савезних држава у српском језику понуђени у студији Т. Прћића (2004).

Излагање у наставку је структурирано на следећи начин: тема другог одељка су творбене основе, пошто су укратко одређени основни појмови топономастике и творбе речи. Одељци 3 и 4 баве се двама основним етничко-кетичким творбеним процесима – извођењем и слагањем и њиховим карактеристикама. У петом је сагледано седам мерила језичке правилности, уз одбацавање етника и ктетика који те критеријуме не задовољавају. Последњи, шести одељак, даје табеларни преглед резултата творбе.

2. Творбене основе

П. Скок (Skok 1954) и Р. Хартман и Г. Цејмс (Hartmann – James 2002: 145) дефинишу топоним (енг. *toponym*, *geonym*, *place-name*) релативно широко као име места, тј. као назив географске локације насељене људима. Овде ће се под топонимом подразумевати само имена америчких савезних држава (од *Alabama* до *Wyoming*) и главног града САД (*Washington*). Етник или етноним (енг. *ethnonym*) назив је за становника ентитета означеног топонимом: *American* – ‘Американац’, ‘Американка’. Ктетик (од грч. *κτῆτικός*, лат. *possessivus* – ‘присвојни’) је придев који се односи на топоним и етник: *American* – ‘амерички’.²

Топоними чине основне речи које улазе у процес творбе од којих се у резултату добијају етници и ктетици тј. творене речи (творенице). Тако се, на

---

² Треба приметити да се за означавање етника и ктетика у енглеском језику често користи иста лексема: *Austrian* – *Аустријанац/Аустријанка*, *аустријски*, мада има изузетака: *Serb* – *Србин/Српкиња*; *Serbian* – *српски*. Етници, обично, имају исти облик за мушки и женски род, с ретким изузетцима: *Englishman* – *Енглец*, *Englishwoman* – *Енглескиња*.

пример, од *Њу Хемпшир* добија *Њухемпширанка*. Ове две лексеме морају задовољавати три услова: (а) морају имати заједничку основну морфему: *Њухемпшир-*, (б) однос основне и осталих морфема мора бити прозиран: *Њухемпшир-* + *-анка* = *Њухемпширанка* и (в) значење творенице треба да буде ендоцентрично: *Њухемпшир-* (значење: ‘Њу Хемпшир’) + *-анка* (‘становница’) = *Њухемпширанка* (‘становница Њу Хемпшира’) (Babić 2002: 25–26).

Значење, као што се види, налаже растављање сваке творенице на два елемента: *Њухемпширанка* = *Њухемпшир-* + *-анка*, што је у складу с правилу двочланости (бинарности) твореница (Клајн 2003: 12). Општије речено, свака твореница се састоји из: (а) творбене основе која је носилац лексичког значења и (б) творбених форманата – морфова који јој модификују значење и дају облик (префикси, суфикси и спојни вокали) (Babić 2002: 34).

До творбене основе (енг. base) долази се на два начина (Babić 2002: 35): (а) одбацивањем падежног наставка облика генитива једнине и (б) одбацивањем падежног наставка канонског облика у множини (за *pluralia tantum*).

Тиме се топоними из САД могу поделити у две групе: 1. именице којима се одбацује генитивни наставак, међу којима се опет могу издвојити две подгрупе. Подгрупу *А* чине лексеме мушког рода са генитивом једнине на *-а* и канонским обликом на: *-о*, *-и* или *-Ø*³ (*Ајдах|о*⁴ > *Ајдах|а*, *Кентак|и* > *Кентакиј|а*, *Тексас|Ø* > *Тексас|а*) и подгрупу *Б* чине лексеме женског рода са генитивом једнине на *-е* и канонским обликом на *-а*⁵ (*Индијан|а* > *Индијан|е*). 2. топоними у облику *pluralia tantum*. Ту је само једна именица I врсте, чијем се канонском облику (номинативу множине) одбацује наставак *-и*: *Хавај|и*.

У Табелама 1, 2 и 3 дат је азбучни преглед назива америчких савезних држава, њихових канонских и генитивних облика и творбених основа:

³ У класификацији именичких деklinација коју дају Станојчић и Поповић (1994: 80), то су властите именице I врсте.

⁴ Усправна црта означава границу између две морфеме (морфемски шав).

⁵ Ове именице припадају III врсти (Станојчић – Поповић 1994: 74).

прва група		
подгрупа А		
канонски облик	генитив јединице	творбена основа
<i>Ајдахо</i>	<i>Ајдаха</i>	<i>Ајдах-</i>
<i>Арканзас</i>	<i>Арканзаса</i>	<i>Арканзас-</i>
<i>Вајоминг</i>	<i>Вајоминга</i>	<i>Вајоминг-</i>
<i>Вашингтон</i>	<i>Вашингтона</i>	<i>Вашингтон-</i>
<i>Вермонт</i>	<i>Вермонта</i>	<i>Вермонт-</i>
<i>Висконсин</i>	<i>Висконсина</i>	<i>Висконсин-</i>
<i>Делавер</i>	<i>Делавера</i>	<i>Делавер-</i>
<i>Илиноис</i>	<i>Илиноиса</i>	<i>Илиноис-</i>
<i>Канзас</i>	<i>Канзаса</i>	<i>Канзас-</i>
<i>Кентаки</i>	<i>Кентакија</i>	<i>Кентакиј-</i>
<i>Колорадо</i>	<i>Колорада</i>	<i>Колорад-</i>
<i>Конектикат</i>	<i>Конектиката</i>	<i>Конектикат-</i>
<i>Масачусетс</i>	<i>Масачусетса</i>	<i>Масачусетс-</i>
<i>Мејн</i>	<i>Мејна</i>	<i>Мејн-</i>
<i>Мерленд</i>	<i>Мерленда</i>	<i>Мерленд-</i>
<i>Мичиган</i>	<i>Мичигана</i>	<i>Мичиган-</i>
<i>Мисисипи</i>	<i>Мисисипија</i>	<i>Мисисипиј-</i>
<i>Мисури</i>	<i>Мисурија</i>	<i>Мисуриј-</i>
<i>Њујорк</i>	<i>Њујорка</i>	<i>Њујорк-</i>
<i>Њу Мексико</i>	<i>Њу Мексика</i>	<i>Њумексик-</i>
<i>Њу Хемпшир</i>	<i>Њу Хемпшира</i>	<i>Њухемпшир-</i>
<i>Њу Џерзи</i>	<i>Њу Џерзија</i>	<i>Њуџерзиј-</i>
<i>Орегон</i>	<i>Орегона</i>	<i>Орегон-</i>
<i>Охајо</i>	<i>Охаја</i>	<i>Охај-</i>
<i>Роуд Ајланд</i>	<i>Роуд Ајланда</i>	<i>Роудајланд-</i>
<i>Тексас</i>	<i>Тексаса</i>	<i>Тексас-</i>
<i>Тенеси</i>	<i>Тенесија</i>	<i>Тенесиј-</i>

Табела 1: Лексеме са генитивним завршетком *-а* и њихове творбене основе

прва група		
подгрупа Б		
канонски облик	генитив јединине	творбена основа
<i>Ајова</i>	<i>Ајове</i>	<i>Ајов-</i>
<i>Алабама</i>	<i>Алабаме</i>	<i>Алабам-</i>
<i>Аљаска</i>	<i>Аљаске</i>	<i>Аљаск-</i>
<i>Аризона</i>	<i>Аризоне</i>	<i>Аризон-</i>
<i>Вирџинија</i>	<i>Вирџиније</i>	<i>Вирџиниј-</i>
<i>Западна Вирџинија</i>	<i>Западне Вирџиније</i>	<i>Западн-Вирџиниј-</i>
<i>Индијана</i>	<i>Индијане</i>	<i>Индијан-</i>
<i>Јужна Дакота</i>	<i>Јужне Дакоте</i>	<i>Јужн- Дакот-</i>
<i>Јужна Каролина</i>	<i>Јужне Каролине</i>	<i>Јужн-Каролин-</i>
<i>Јута</i>	<i>Јуте</i>	<i>Јут-</i>
<i>Калифорнија</i>	<i>Калифорније</i>	<i>Калифорниј-</i>
<i>Луизијана</i>	<i>Луизијане</i>	<i>Луизијан-</i>
<i>Минесота</i>	<i>Минесоте</i>	<i>Минесот-</i>
<i>Монтана</i>	<i>Монтане</i>	<i>Монтан-</i>
<i>Небраска</i>	<i>Небраске</i>	<i>Небраск-</i>
<i>Невада</i>	<i>Неваде</i>	<i>Невад-</i>
<i>Оклахома</i>	<i>Оклахоме</i>	<i>Оклахом-</i>
<i>Пенсилванија</i>	<i>Пенсилваније</i>	<i>Пенсилваниј-</i>
<i>Северна Дакота</i>	<i>Северне Дакоте</i>	<i>Северн- Дакот-</i>
<i>Северна Каролина</i>	<i>Северне Каролине</i>	<i>Северн- Каролин-</i>
<i>Флорида</i>	<i>Флориде</i>	<i>Флорид-</i>
<i>Џорџија</i>	<i>Џорџије</i>	<i>Џорџиј-</i>

Табела 2: Лексеме са генитивним завршетком *-е* и њихове творбене основе

друга група	
канонски облик	творбена основа
<i>Хаваји</i>	<i>Хавај-</i>

Табела 3: Лексема из класе *pluralia tantum* и њена творбена основа

Из табеларног приказа следи неколико закључака: (а) нема творбене основе која се завршава на самогласник, (б) творбена основа топонима на *-Ø* једнака је њиховом канонском облику, (в) двочлани називи се деле у две групе: топоними чији је први елемент страна света на српском језику: *Јужна Дакота*, *Јужна Каролина*, *Северна Дакота*, *Северна Каролина* и *Западна Вирџинија* (до чијих се творбених основа долази слагањем) и топоними чији је први елемент транскрибован из енглеског језика: *Њу Мексико*, *Њу Џерзи*, *Њу Хемпшир* и *Роуд Ајланд* (до творбених основа се у овом случају долази срастањем), (г) топонимима чији се канонски облик завршава на *-и*, умеће се хијатусно *-ј-* пре генитивног наставка *-а*: *Мисисипи* > *Мисисипија* итд.

3. Извођење

Извођење (деривација, тј. суфиксација) и слагање (композиција) два су основна начина творбе америчких етника и ктетика (Вавић 2002: 38–55, Клајн 2002: 6). У овом поглављу тежиште ће бити на извођењу, суфиксима, њиховој продуктивности, као и другим појавама (моција, гласовне промене, неутрализација и ограничења).

Извођењем се добијају етници и ктетници чији се топоними састоје од једне лексеме (*Аљаска*, *Њујорк*, *Џорџија* итд.). Пошто је о основи већ било речи, треба рећи нешто о суфиксима.

Суфикси за творбу етника и ктетика могу се класификовати по (а) продуктивности, (б) роду, (в) морфолошкој сложености и (г) значењу, а овде су од важности само продуктивност и продуктивни суфикси.⁶ Преглед свих суфикса дат је у Табели 4.

⁶ По критеријуму рода, суфикси за етнике се деле на: (а) мушке (*-(а)ц* *-ан(а)ц*, *-анин/-јанин*), и (б) женске (*-ка*, *-анка/-јанка*), с тим да ктетички суфикси *-ски* и *-ански* имају своја три родна лика: *-ски/-ска/-ско* и *-ански/-анска/-анско*. По сложености, суфикси су (а) прости (од једне морфеме: *-(а)ц*, *-ка*, и *-ски*) и (б) сложени (од две или више морфема: *-ан(а)ц*, *-анин/-јанин*, *-анка/-јанка* и *-ански*). Коначно, суфикси по значењу деле се на: (а) моносемне (моновалентне) и (б) полисемне

прости суфикси	сложени суфикси
суфикси за творбу етника мушког рода	
-(а)ц	-ан(а)ц, -чан(а)ц, -еј(а)ц, -ен(а)ц, -иј(а)ц, -ијан(а)ц, -ин(а)ц, -јан(а)ц, -ов(а)ц
-ак	–
-ез	–
-ин	-анин/-јанин, -чанин
-лија	–
суфикси за творбу етника женског рода	
-ица	–
-ка	-анка/-јанка
-ња	-киња
суфикси за творбу ктетика	
-ски	-ански

Табела 4: Приказ свих расположивих суфикса⁷

По продуктивности сви етнички и ктетички суфикси се деле на (а) продуктивне: *-(а)ц, -анин/-јанин, -ан(а)ц, -ка, -ски* и (б) непродуктивне: *-ак, -еј(а)ц, -ељ, -ен(а)ц, -ез, -ин, -ин(а)ц, -јан(а)ц, -лија, -ов(а)ц/-ев(а)ц, -ица, -иња, -киња, -ачки, -ински*. На топониме из САД додају се само они први. На коју ће творбену основу бити додат који суфикс, зависи од њеног крајњег гласа. У Табели 5 осенченим пољима дата је дистрибуција суфикса.

(поливалентне). У моносемне суфиксе спада *-анин/-јанин*, са једним значењем – ‘становник топонима X’, док су полисемни *-(а)ц, -ка, и -ски*.

⁷ Продуктивни суфикси су означени полуцрним словима.

крајњи глас основе	-анин	-јанин	-(а)ц	- ан(а)ц	-ка _{ПС} ⁸	-ка _{ДСС} ⁹	-ски _{ПС}	- ски _{ДСС}
-в								
-г								
-д								
-ј								
-к								
-м								
-н								
-р								
-с								
-т								
-х								

Табела 5: Дистрибуција продуктивних суфикса на америчким творбеним основама

Као што се види, суфикси могу бити конкурентни (нпр. *-анин/-јанин* и *-(а)ц*) и комплементарни (нпр. *-анин/-јанин*). Конкурентни суфикси додају се на исту основу и дају дублете: *Кентакијанин*, *Кентакијац* и *Кентакијанац*, док се комплементарни сматрају једним суфиксом (Клајн-2003: 92).

Суфикс *-(а)ц* додаје се на вишесложне топонимске основе које се завршавају сонантом, односно гласником (Babić, 2002: 79). То су основе: на *-ј*: *Вирџиниј-*, *Западновиџиниј-*, *Калифорниј-*, *Кентакиј-*, *Мисисипиј-*, *Мисуриј-*, *Њуџерзиј-*, *Охај-*, *Пенсилваниј-*, *Тенесиј-*, *Хавај-*, *Џорџиј-*, *-м*: *Алабам-*, *Оклахом-*, *-н*: *Аризон-*, *Вашиington-*, *Висконсин-*, *Индијан-*, *Љужнокаролин-*, *Луизијан-*, *Мејн-*, *Мичиган-*, *Монтан-*, *Орегон-*, *Севернокаролин-*, *-р*: *Делавер-*, *Њухемпшир-*, и *-в*: *Ајов-*.

Основе *Индијан-* и *Мејн-* су посебни случајеви. Прва је семантички ограничена: **Индијанац*, а друга једносложна: **Мејнац*. У случају топонимâ на *-ија*, могуће је одбацивање тог завршетка, уколико не постоји гласовна запрека. Ако ограничење постоји, одбацује се само крајње *-а*: *Џорџија* >

⁸ Прост суфикс (ПС).

⁹ Део сложеног суфикса (ДСС).

Џорџиј > *Џорџијац* (Babić 2002: 247). Свим таквим топонимима ће, међутим, бити склоњено само крајње *-а*, како би се основа што боље очувала.

Суфикс *-ан(а)ц* додаје се на основе са финалним: *-ј*: *Виџиниј-*, *Западновиџиниј-*, *Калифорниј-*, *Кентакиј-*, *Мисисипиј-*, *Мисуриј-*, *Њуџерзиј-*, *Охај-*, *Пенсилваниј-*, *Тенесиј-*, *Хавај-*, *Џорџиј-*, *-к*: *Аљаск-*, *Небраск-*, *Њумексик-* и *Њујорк-* и

-т (али само на оне са гласовном запреком): *Вермонт-* (Клајн 2003: 58). Етник **Њујорканац* (< *Њујорк-* + *-ан(а)ц*) ће, очекивано, уступити место уобичајенијем *Њујорчанин*.

Суфикс *-анин* се додаје на основе са завршним непчаним сугласницима (*ђ*, *ж*, *ј*, *љ*, *њ*, *ћ*, *ч*, *џ* и *ш*,) и сугласником *р*. Од америчких топонима у ову групу спадају основе на *-ј*: *Виџиниј-*, *Западновиџиниј-*, *Калифорниј-*, *Кентакиј-*, *Мисисипиј-*, *Мисуриј-*, *Њуџерзиј-*, *Охај-*, *Пенсилваниј-*, *Тенесиј-*, *Хавај-*, *Џорџиј-* и основе на *-р*: *Делавер-*, *Њухемпшир-*. Комплементарно овимасуфикс *-јанин* додаје се на ненепчане сугласнике осим *р* (*б*, *в*, *г*, *д*, *з*, *к*, *л*, *м*, *н*, *п*, *с*, *т*, *ф*, *х* и *ц*). Основе из ове групе завршавају се на *-в*: *Ајов-*, *-г*: *Вајоминг-*, *-д*: *Колорад-*, *Мерленд-*, *Невад-*, *Роудајленд-*, *Флорид-*, *-к*: *Аљаск-*, *Небраск-*, *Њујорк-*, *Њумексик-*, *-м*: *Алабам-*, *Оклахом-*, *-н*: *Аризон-*, *Вашигтон-*, *Висконсин-*, *Индијан-*, *Јужнокаролин-*, *Луизијан-*, *Мејн-*, *Мичиган-*, *Монтан-*, *Орегон-*, *Севернокаролин-*, *-с*: *Арканзас-*, *Илиноис-*, *Канзас-*, *Масачусетс-*, *Тексас-*, *-т*: *Вермонт-*, *Дакот-*, *Јут-*, *Конектикат-*, *Минесот-* и *-х*: *Ајдах-*.

Од добијених етника неправилним се може сматрати једино **Њумексичанин* (*Њумексик-* + *-јанин* > *Њумексикјанин* > *Њумексичанин*), који се неће користити због уобичајенијег *Њумексиканац*. На основама са завршним усненим сугласницима *-м* и *-в* јавља се аломорф *-љанин*: *Ајовљанин*, *Алабамљанин*, *Оклахомљанин*.

У творби етника *-ка* може бити прост суфикс и део сложеног суфикса. Од америчких основа *-ка* као прост суфикс додаје се на оне са финалним сонантом (јер је паралелан са *-(а)ц*). То су, дакле, основе на *-в*: *Ајов-*, *-ј*: *Виџиниј-*, *Западновиџиниј-*, *Калифорниј-*, *Кентакиј-*, *Мисисипиј-*, *Мисуриј-*, *Њуџерзиј-*, *Охај-*, *Пенсилваниј-*, *Тенесиј-*, *Хавај-*, *Џорџиј-*, *-м*: *Алабам-*, *Оклахом-*, *-н*: *Аризон-*, *Вашигтон-*, *Висконсин-*, *Индијан-*, *Јужнокаролин-*, *Луизијан-*, *Мејн-*, *Мичиган-*, *Монтан-*, *Орегон-*, *Севернокаролин-* и *-р*: *Делавер-*, *Њухемпшир-*.

Због комплементарности мушког суфикса *-анин/-јанин*, женски *-анка/-јанка*¹⁰ се такође додаје на све творбене основе: *-анка* на основе са завршним непчаним сугласницима (*ђ, ж, ј, љ, њ, ћ, ч, џ*) и *р*, а *-јанка* на основе са завршним ненепчаним сугласницима осим *р* (*б, в, г, д, з, к, л, м, н, п, с, т, ф, х* и *џ*). На основама са крајњим *-м* и *-в*, јавља се аломорф *-љанка*: *Ајовљанка, Алабамљанка, Оклахомљанка*. Ограничења која важе за *-анин/-јанин* и *-ан(а)џ* важе и за *-анка/-јанка*: уместо **Њумексичанка* користи се *Њумексиканака* (мушки суфикс *-јанин*), а *Њујорчанка* замењује **Њујорканка* (мушки суфикс *-ан(а)џ*).

Суфикс *-ски* са својим аломорфима *-џки, -чки, -ћки, -шки* у већини случајева додаје се на топонимску творбenu основу. Изузеци су једино *индијањански* и *вашињтоњански*, који ће се градити од етника *Индијањанин* и *Вашињтоњанин* (склања се *-ин* и замењује са *-ски*) јер су семантички запречени према *индијански* и *вашињтонски*. Топоними на *-ија*, већ је речено, губе *-а* пре додавања *-ски*: *Калифорнија* > *калифорнијски* (Babić 2002: 403, Клајн 2003: 300).

Суфикс *-ски* је други елемент сложеног суфикса *-ански*. Он се јавља на истим основама као и *-ан(а)џ*. То су оне са крајњим: *-ј*: *Вирџиниј-, Западновирџиниј-, Калифорниј-, Кентакиј-, Мисисипиј-, Мисуриј-, Њуџерзиј-, Охај-, Пенсилваниј-, Тенесиј-, Хавај-, Џорџиј-, -к*: *Аљаск-, Небраск-, Њујорк-, Њумексик-,* и запреченим *-т*: *Вермонт-*.

Облици као што су *мексикански* < *Мексиканаџ* „*rijetko [se] upotrebljavaju [a] uz to [...] imaju pretežno starije potvrde*” (Babić 2002: 412). Зато се **њумексикански* неће користити, већ само *њумексички*. И **њујоркански* ће бити замењен устаљеним обликом *њујоршки*.

Ако је топоним поименичени придев на *-ски/-ска/-ско* и у случају „*kad pridjevno postanje zemljorispnoga imena nije baš očito*” (Babić 2002: 413), ктетик има исти наставак као и топоним: *Аљаска* > *аљаски, Небраска* > *небраски*.

Аломорф *-шки* постоји код страних ктетика чија се основа завршава на *-нг*: *вајоминшки* < *Вајоминг*. Но, под утицајем штампе, има и неоправданих облика. Тако ктетик од *Каролина* некад буде **каролиншки*, што је неправилно, јер тај облик потиче од *Каролинг* (Babić 2002: 421, Клајн 2003: 299).¹¹

¹⁰ Овај суфикс је настао одбацивањем форманта *-ин* у *-анин/-јанин* и његовом заменом са *-ка*.

¹¹ Каролинзи су били владари средњовековне Франачке (686 – 876), а облик *каролиншки* је познат нашем образованом говорнику из синтагме *каролиника ренесанса*. У основи облика *каролински* и *каролиншки* је лат. *Carolus*, али *Каролинг* етимолошки потиче од имена Карла I

3.1. Моција

Моцијска творба (творба женског облика од већ постојећег мушког, Varić 1987: 9-10) може бити: (а) придевска, и (б) именичка. Придевска моција се јавља у творби ктетика заменом мушког суфикса *-ски*, његовим женским ликом *-ска*: *орегонски* (гувернер) > *орегонска* (сенаторка) и сл. Ово правило се примењује без изузетака.

Именичка моција може бити: (а) интегрална, у којој цео мушки облик улази у творбу женског: *Грк* > *Гркиња*, и (б) суплетивна, у којој је мушки суфикс замењен женским: *Оклахомац* > *Оклахомка*. Већина женских облика америчких етника спада у ову групу, а ту су облици изведени заменом крајњег дела мушког суфикса: *Њујорчанин* > *Њујорчанка* и сл. (Клајн 2003: 10). Сви женски облици етника (заједно са мушким) дати су на крају рада у Додатку у *Табеларном прегледу етника и ктетика*.

3.2. Гласовне промене

При творби етника и ктетика јављају се (а) јотовање, (б) упрошћавање сугласничких група и (в) једначење по месту или начину артикулације.

Јотовање¹² је најчешћа гласовна промена. Бележимо је код етника и ктетика изведених помоћу суфикса *-јанин:г* > *ж*: *Вајоминг-* + *-јанин* > *Вајомингјанин* > *Вајоминжанин*; *д* > *ђ*: *Мериленд-* + *-јанин* > *Мерилендјанин* > *Мериленђанин*; *к* > *ч*: *Њујорк-* + *-јанин* > *Њујоркјанин* > *Њујорчанин*; *н* > *њ*: *Висконсин-* + *-јанин* > *Висконсинјанин* > *Висконсињанин*; *с* > *ш*: *Арканзас-* + *-јанин* > *Арканзасјанин* > *Арканзашанин* > *ћ*: *Конектикат-* + *-јанин* > *Конектикатјанин* > *Конектикађанин*; *х* > *ш*: *Ајдах-* + *-јанин* > *Ајдахјанин* > *Ајдашанин*; *в* > *вљ*: *Ајов-* + *-јанин* > *Ајовјанин* > *Ајовљанин*; *м* > *мљ*: *Оклахом-* + *-јанин* > *Оклахомјанин* > *Оклахомљанин*. Оно се јавља и у изведеницама са *-јанка* и *-јански*: *Вашингтоњанка*, *вашингтоњански* итд.

Упрошћавање сугласничких група карактеристично је за творбу суфиксом *-ски* код следећих комбинација сугласника: *г, ж, х, ш, + -ски* > *-шки*: *Ајдах-* + *-ски* > *ајдахски* > *ајдашки*, *Вајоминг-* + *-ски* > *вајомингски* > *вајоминшки*; *к, ц, ч +*

Великог (енг. Charlemagne, 742 – 814), док је у називу *Каролина* име француског краља Шарла IX (1550 – 1574), тј. енглеског Чарлса II (1630 – 1685).

¹² Оно је замена крајњих ненепчаних сугласника творбене основе *г, д, з, к, л, н, с, т, х* и *ц* с предњонепчаним *ђ, ж, љ, њ, ћ, ч* и *ш* или уснених *б, в, м, п* сугласничким групама *бљ, вљ, мљ, пљ* под утицајем гласа *j* (Станојчић – Поповић, 1994: 48)

-ски >-шки: *Њујорк-* + -ски > *њујоркски* > *њујоришки*;¹³ -чки: *Њумексик-* + -ски > *њуемексикски* > *њуемексички*; з, с + -ски >-ски: *Масачусетс-* + -ски > *масачусетсски* > *масачусетски*; -шки: *Тексас-* + -ски > *тексасски* > *тексаишки* (Babić, 2002: 399-401).¹⁴

Једначење по месту или начину артикулације је секундарно и има га само у два примера: *Аљашчанин* и *Небрашчанин*. Прво се јотовањем *к* мења у *ч*: *Аљаск-* + -јанин > *Аљаскјанин* > *Аљасчанин*. Затим се *с* мења у *ш* да би се по месту артикулације изједначило са *ч*: *Аљасчанин* > *Аљашчанин*.

Приликом додавања суфикса *-(а)џ*, *-анин*, *-ан(а)џ* и *-ка* нема гласовних промена у творби. Једино се непостојано *а* јавља у деклинацији етника са суфиксима *-(а)џ*, *-ан(а)џ*: *Орегонаџ*, *Орегонџа*, *Џорџијанаџ*, *Џорџијанџа* итд.¹⁵

3.3. Неутрализација

Неутрализацијом се од две различите основе добија иста твореница (Babić 2002: 60). Она се јавља код сложених творбених основа и суфикса. Основе се неутралишу изостављањем елемента стране света код двочланих топонима *Јужна Каролина*, *Јужна Дакота*, *Северна Дакота*, *Северна Каролина* и *Западна Вирџинија*. Тако се, на пример, од *Северна Каролина* и *Јужна Каролина* добија творбена основа *Каролин-* и изведенице: *Каролињанин*, *Каролињанка* и *каролински* итд. Оне се могу односити на обе Каролине, али и не морају. Могуће је замислити ситуацију у којој један Вирџинијанин говори о Каролињанима, а да притом мисли само на становнике суседне, Северне Каролине.

Етници грађени од *Вашиington* би, такође, могли бити неутрализовани, али то треба избећи јер су референти ове лексеме два различита ентитета: савезна држава (на обали Тихог океана) и главни град (на истоку земље). Зато ће бити употребљени *-јанин* и *-(а)џ*, помоћу којих ће се, на крају, добити упоредне творенице¹⁶ *Вашиingtonјанин* и *Вашиingtonаџ*. Код ктетика важи

¹³ Требало би *њујорчки*, али за групу *-рчки* нема примера у говору (Babić 2002: 402).

¹⁴ *Тексаишки* је млађи облик од *тексаски* и вероватно потиче од етника *Тексаишанин* (Клајн 2003: 298). Школски правопис, међутим, препоручује системски облик *тексаски* (Пешикан и др. 2003: 110).

¹⁵ Због непостојаности *а* се у суфиксима *-(а)џ*, *-ан(а)џ* ставља у заграду.

¹⁶ Упоредне творенице су творенице засебног значења настале додавањем два различита суфикса на једну основу (Babić 2002: 62)

исто: *вашингтоњански* је ктетик добијен од назива савезне државе, а *вашингтонски* од назива главног града САД.¹⁷

Неутрализовани сложени суфикси јављају се у моцијској творби суфиксом *-анка*. До *-анка* се долази уклањањем *(a)ц* из *-ан(a)ц* и *ин* из *-анин* и њиховом заменом са *ка*. Тако се од *Џорџијанин* и *Џорџијанац* моцијском творбом добија *Џорџијанка*. Ова неутрализација ограничена је само на сложене суфиксе који се додају на основе са крајњим *-ј*: *Вирџиниј-*, *Западновиџиниј-*, *Калифорниј-*, *Кентакиј-*, *Мисисипиј-*, *Мисуриј-*, *Њуџерзиј-*, *Охај-*, *Пенсилваниј-*, *Тенесиј-*, *Хавај-* и *Џорџиј-*.

3.4. Ограничења

Ограничења (енг. constraints) у творби речи могу бити (а) гласовне и (б) семантичке природе. Ако се, на пример, од *Калифорнија* одузме *-ија*, добија се основа *Калифорн-* која се завршава на сугласнике *-рн-*. Када се тој основи дода суфикс *-ски*, добија се **калифорнски* са великом сугласничком групом *-рнск-*. Исто важи и за *Џорџија* > **џорџски*. Како би се избегло ово нагомилавање сугласника, може се користити (а) друга творбена основа или (б) други суфикс. У овом случају биће коришћене шире основе: *Калифорниј-*, *Џорџиј-*, као и у осталим називима на *-ија*. Употреба другог суфикса се јавља ређе јер је гласовно ограничење било брана једино суфиксу *-(a)ц* (Babić 2002: 247). Од гласовно ограничених основа (*Аљаск-*, *Масачусетс-*, *Мејн-*, *Мерленд-*, *Небраск-*, *Њујорк-*, *Роудајленд-*, *Вајоминг-*, *Вермонт-*) по правилима дистрибуције *-(a)ц* би требало да буде додат једино на *Мејн-* па ће ту бити замењен са *-анин/-јанин* (али и зато што је *Мејн-* једносложна основа).

Семантичко ограничење, већ је речено, постоји код етника од топонима *Индијана* (*Индијанац*) и *Вашингтон* (*Вашингтонац*). Етници ће се у тим случајевима градити помоћу суфикса *-анин/-јанин* (*Индијањанин*, *Вашингтоњанин*), док ће се ктетици добити од етника (*индијањански*, *вашинтоњански*).

¹⁷ Занимљиво је да овакво потцртавање разлике у значењу није могуће код етника и ктетика од *Њујорк*. Разлози су двојаки: (а) постоје устаљени облици *Њујорчанин*, *Њујорчанка*, *њујоршки*, (б) творенице са другим суфиксима (*-(a)ц*, *-ка*, *-ан(a)ц*, *-анка*, *-ански*) дају необичне облике **Њујоркац*, **Њујорка* (< **Њујоркка*), **Њујорканац*, **Њујорканка*, **њујоркански*. Зато ће устаљени облик *Њујорчанин* имати два значења: 'становник савезне државе Њујорк' и 'становник града Њујорка'.

4. Слагање

Слагањем или композицијом добијају се сложенице (композицији) које се класификују на: (а) чисте (где је други елемент самостална лексема), (б) сложено-суфиксалне (које су резултат слагања и суфиксације), (в) сраслице (настале јукстапозицијом две лексеме) и (г) полусложенице (две лексеме повезане цртицом) (Babić 2002: 46–48). Сложенице од топонима из САД спадају у групе (б) и (в), те ће овде бити речи само о сложено-суфиксалној творби и срастању (са суфиксацијом).

У сложено-суфиксалне творенице спадају етници и ктетици од топонима чији је први елемент преведени придев, а други адаптирана именица: *Западна Вирџинија* (< *West Virginia*), *Јужна Дакота*, *Јужна Каролина*, *Северна Дакота* и *Северна Каролина*.¹⁸ Те творенице су настале тако што се „prі slaganju istodobno dodaje i sufiks” (Babić 2002: 46, 241). Структура овог начина творбе дата је обрасцем *По^{CB} + Ио + суфикс*, где је *По* придевска основа, ^{CB} спојни вокал, а *Ио* именичка основа (Клајн 2002: 67).¹⁹ Применом обрасца добијамо следеће облике:

ТОПОНИМ	слагање	суфиксација	етник
<i>Западна Вирџинија</i>	<i>Западн^о- + Вирџиниј-</i>	<i>Западновиџиниј- + - анин</i>	<i>Западновиџинијанин</i>
<i>Јужна Дакота</i>	<i>Јужн^о- + Дакот-</i>	<i>Јужнодакот-+ - јанин</i>	<i>Јужнодакоћанин</i>
<i>Јужна Каролина</i>	<i>Јужн^о- + Каролин-</i>	<i>Јужнокаролин- + - јанин</i>	<i>Јужнокаролињанин</i>
<i>Северна Дакота</i>	<i>Северн^о- + Дакот-</i>	<i>Севернодакот- + - јанин</i>	<i>Севернодакоћанин</i>
<i>Северна Каролина</i>	<i>Северн^о- + Каролин-</i>	<i>Севернокаролин- + - јанин</i>	<i>Севернокаролињанин</i>

Табела 6: Сложено-суфиксална творба америчких етника

¹⁸ Етници и ктетици од ових топонима могу се градити и изостављањем придевског члана: *Северна Каролина* > *Каролињанин*, о чему је било речи у одељку *Неутрализација*.

¹⁹ Спојни вокал (*спојник*, *спојница*, *везивни вокал*, *везивна морфема*, *спојни формант*, *инфикс*, *интерфикс*) може бити засебна морфема, али, пошто нема значење, он само аломорфизује прву основу и тако је припрема за слагање (Babić 2002: 30, Клајн 2002: 27). Зато се он бележи као експонент: у обрасцу – ^{CB}, а у примерима – ^о.

ТОПОНИМ	слагање	суфиксација	ктетик
<i>Западна Виџинија</i>	<i>Западн^о- + Виџиниј-</i>	<i>Западновиџиниј- + - ски</i>	<i>западновиџинијски</i>
<i>Јужна Дакота</i>	<i>Јужн^о- + Дакот-</i>	<i>Јужнодакот-+ -ски</i>	<i>јужнодакотски</i>
<i>Јужна Каролина</i>	<i>Јужн^о- + Каролин-</i>	<i>Јужнокаролин- + - ски</i>	<i>јужнокаролински</i>
<i>Северна Дакота</i>	<i>Северн^о- + Дакот-</i>	<i>Севернодакот- + - ски</i>	<i>севернодакотски</i>
<i>Северна Каролина</i>	<i>Северн^о- + Каролин-</i>	<i>Севернокаролин- + - ски</i>	<i>севернокаролински</i>

Табела 7: Сложено-суфиксална творба америчких ктетика

Од свих спојних вокала²⁰ у америчким сложеницама са придевом као првим елементом користи се једино везивно *-о-*.²¹

Срастањем са суфиксацијом добијају се етници и ктетници од транскрибованих двочланих топонима *Њу Мексико*, *Њу Хемпшир*, *Њу Џерзи*, и *Роуд Ајланд*. До творбене основе се долази срастањем првог елемента са другим, а затим, тако добијене основе учествују у суфиксацији. Приказ је дат у Табелама 8 и 9.

ТОПОНИМ	срастање	суфиксација	етник
<i>Њу Мексико</i>	<i>Њу + Мексик-</i>	<i>Њумексик- + - ан(а)џ</i>	<i>Њумексиканаџ</i>
<i>Њу Хемпшир</i>	<i>Њу + Хемпшир-</i>	<i>Њухемпшир- + - анин</i>	<i>Њухемпширанин</i>
<i>Њу Џерзи</i>	<i>Њу + Џерзиј-</i>	<i>Њуџерзиј- + -анин</i>	<i>Њуџерзијанин</i>

²⁰ Остали спојни вокали су: *-е-* (*кућевласник*), *-у-* (*полукруг*), *-и-* (*Цариград*) и *-О-* (*црвенперка*).

²¹ Оно је веома фреквентно јер се, осим у српском језику (где има „узор и ослонац у флексионом *-о-*“), јавља и у западноевропским језицима, у сложеницама грчког порекла, нпр. у енглеским придевима *Anglo-Saxon (language)*, *Russo-Japanese (war)* (Клајн 2002: 26).

<i>Роуд Ајланд</i>	<i>Роуд + Ајланд-</i>	<i>Роудајланд- + -</i> <i>јанин</i>	<i>Роудајланђанин</i>
--------------------	-----------------------	--	-----------------------

Табела 8: Амерички етници добијени срastaњем са суфиксацијом

ТОПОНИМ	срastaње	суфиксација	ктетик
<i>Њу Мексико</i>	<i>Њу + Мексик-</i>	<i>Њумексик- + -ски</i>	<i>њумексички</i>
<i>Њу Хемпшир</i>	<i>Њу + Хемпшир-</i>	<i>Њухемпшир- + -ски</i>	<i>њухемпширски</i>
<i>Њу Џерзи</i>	<i>Њу + Џерзиј-</i>	<i>Њуџерзиј- + -ски</i>	<i>њуџерзијски</i>
<i>Роуд Ајланд</i>	<i>Роуд + Ајланд-</i>	<i>Роудајланд- + -ски</i>	<i>роудајландски</i>

Табела 9: Амерички ктетици добијени срastaњем са суфиксацијом

5. Одабир етника и ктетика

Етници и ктетици се по мерилима језичке правилности (Ивић и др. 2007: 53-61) могу даље филтрирати према два критеријума: (а) језичком (тиче се језика самог и његових својстава) и (б) друштвеном (који обухвата ванјезичке појаве), а овде ће бити размотрен само први критеријум. Језичких мерила правилности има седам: (а) богатство језика, (б) јасност, (в) економичност, (г) лепота, (д) континуитет, (ђ) реализам и (е) чистота.

Прво мерило се односи пре свега на постојање синонима у језику помоћу којих се могу нагласити танане значењске или стилске разлике (Ивић и др. 2007: 53). Код америчких етника и ктетика значењских и стилских разлика нема: етници значе 'становник топонима X', а ктетици 'који се односи на становника топонима X' и сви припадају необележеном регистру. У том смислу, не би требало очувати варијантне облике *Мисуријац*, *Мисуријанин*, *Мисуријанац* јер не доносе ново значење или стилско обележје (али, в. ниже *мерило економичности*).

Мерило јасности налаже да речи морају имати јасно разграничена значења (Ивић и др. 2007: 54-55). Ово правило је задовољено у потпуности. Иако су неки суфикси помоћу којих се граде етници и ктетици из САД вишезначни, јасности у великој мери доприноси топонимска основа.

Мерило економичности (а) смањује напор учесника у разговору, (б) омогућује одржавање пажње и (в) чини комуникацију пријатнијом (Ивић и др. 2007: 56). У случају етника и ктетикато значи да прости суфикси имају предност над сложеним јер дају краће, економичније творенице (*Хавајац*, *Хавајка* и *хавајски* према *Хавајанац*, *Хавајанка* и *хавајански*). Економичност

речи, међутим, мора бити у складу са учесталошћу њене употребе (Ивић и др. 2007: 56-57). Како амерички етници и ктетици не припадају обележеном вокабулару, нити се користе често, може се закључити да су оправдани и дуги облици (*Севернокаролињанин, Западновиџинијанка* и сл.).

Три су чиниоца лепоте језика: (а) благозвучност, (б) варијантност и (в) краткоћа исказа. Како су последња два већ сагледана, треба нешто рећи о благозвучности исказа. Она се остварује избегавањем тешких сугласничких група у речима и на њиховим границама (Ивић и др. 2007: 57-59), па су зато, на пример, гласовно ограничене творбене основе **Калифорн-* и **Џорџ-* проширене за слог *-иј-*. Ово се коси са мерилом економичности, али даје благозвучне облике *Калифорнијка* и *Џорџијка* уместо необичних **Калифорнка* и **Џорџика*.

Мерило континуитета налаже да се не треба одрицати већ постојећих (мада све ређе употребљаваних) облика (Ивић и др. 2007: 59). Етнике и ктетике, у том смислу, можемо поделити на: (а) старе: *американски, мексикански, тексаски*, (б) устаљене: *Њујорчанин, Вашингтонка, тексашки* и (в) нове, које предлажемо у овом раду. Стари облици су одбачени, а устаљенима су додати нови, чиме је остварен захтев континуитета.²²

Слично томе, мерило реалности налаже да се (а) оно што је у језику мртво не може се вратити у живот и да се (б) оно што се потврдило и учврстило не

²² Потврде за етнике и ктетике од *Њујорк, Тексас* и *Вашингтон* могу се наћи на интернету. Овде ће, укратко, бити наведени само облици са два извора за сваки од њих (са датумима): *Њујорчанин* (латиницом, *Блиц*, 20. 1. 2015, 24 сата, 28. 8. 2016.), *Њујорчанка* (латиницом, *Блиц*, 10. 4. 2015, *Story*, 17.03.2016.), *њујоршки* (латиницом, *Блиц*, 28. 9. 2016, *Б92*, 21. 10. 2016.), *Тексашанин* (латиницом, *mondo.rs*, 06. 10. 2009, *Вечерње новости*, 13. 9. 2015.), *Тексашанка* (*Блиц жена*, 20. 2. 2013, *Вечерњи лист*, 26. 11. 2012.), *тексашки* (латиницом, *Телевизија Н1*, 23.10.2014, *РТС*, 10. 11. 2016.).

Занимљиво је да се потврде за *Вашингтонац* тј. *Вашингтонка* могу наћи, али само у значењима 'сарајевски трамвај из шездесетих година XX века' (латиницом, *Независне новине, Радио слободна Европа*, 4. 7. 2012.) и 'врста наранџе' (латиницом, *Слободна Далмација*, 9. 2. 2014, *Дан*, 13. 12. 2015.). Облик *вашингтонски* се, такође, може потврдити (латиницом, *Данас*, 10. 4. 2011, *Б92*, 7. 1.2016.), па и облици од *Хаваји*: *Хавајац* (латиницом, *Политика*, 11. 6. 2009, *Блиц*, 11. 5. 2012), *хавајка* (латиницом, *Вечерње новости*, 7. 11. 2010, *Куир*, 7. 2. 2013.) и *хавајски* (латиницом, *Блиц жена*, 24. 3. 2013. *Лепота и здравље*, 26. 5. 2013).

Коначно, потврде за *Мексиканац*, *Мексиканка* и *мексички* (који се користе у етницима и ктетницима од *Њу Мексико*) лако се проналазе: *Мексиканац* (латиницом, *Блиц*, 17. 8. 2015, *Вечерње новости*, 8. 11. 2016.), *Мексиканка* (латиницом, *РТЦГ*, 31. 5. 2016, *mondo.rs*, 12. 7. 2016.), и *мексички* (латиницом, *Вечерње новости*, 14. 9. 2015, *Блиц*, 2. 9. 2016.).

може игнорисати (*Ibid.*). Зато би већ поменути устаљени облици (*Њујорчанин, Вашингтонка, тексашки*) морали наћи место међу новим твореницама које се овде предлажу.

Мерилом чистоте инсистира се на избегавању употребе страних речи или речи страног порекла (Ивић и др. 2007: 60). Творбене основе етника и ктетика, природно, косе се са овим правилом. Добијене творенице су, међутим, због домаћих суфикса, добро уклопљене у систем српског језика.

Сумирајући ово поглавље, а одбацујући старе, необичне и семантички ограничене облике, добија се 170 етника (91 мушког и 79 женског рода) и 66 ктетика који су збирно наведени у Додатку.

6. Закључак

Циљ овог рада јесте двострук: да се (а) прикаже творба етника и ктетика од назива савезних држава и главног града САД (са својим специфичностима) и (б) предложи творенице које би се могле користити уместо честе синтагме *становник/становница савезне државе X*.

У раду су најпре размотрена својства твореница и дефинисани основни појмови (*топоним, етник, ктетик*) да би се, потом, извршила класификација топонимских творбених основа. Затим су сагледана два основна процеса творбе америчких етника и ктетика у српском: извођење и слагање. У оквиру извођења било је речи о класификацији и продуктивности суфикса, моцијској творби, гласовним променама, неутрализацији и гласовним и семантичким ограничењима. Разматрање слагања започето је општом класификацијом сложеница, да би се сузило на два његова типа: сложено-суфиксалну творбу и срастање са суфиксацијом. На крају је, помоћу седам правила језичке правилности, извршен одабир добијених твореница.

У Додатку су табеларно приказани резултати творбе етника и ктетика од назива савезних држава САД и главног града (уп. Табеле 10, 11 и 12).

Додатак

ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД ЕТНИКА И КТЕТИКА

савезна држава	етник	творба	гласовне промене
<i>Ајдахо</i>	<i>Ајдашанин</i>	<i>Ајдах- + -јанин</i>	<i>јотовање x > ш</i>
<i>Ајова</i>	<i>Ајовац</i>	<i>Ајов- + -(а)ц</i>	–
	<i>Ајовљанин</i>	<i>Ајов- + -јанин</i>	<i>јотовање v > вљ</i>
<i>Алабама</i>	<i>Алабамац</i>	<i>Алабам- + -(а)ц</i>	–
	<i>Алабамљанин</i>	<i>Алабам- + -јанин</i>	<i>јотовање m > мљ</i>
<i>Аљаска</i>	<i>Аљашчанин</i>	<i>Аљаск- + -јанин</i>	<i>јотовање kј > ч једначење по месту сч > шч</i>
	<i>Аљасканац</i>	<i>Аљаск- + -ан(а)ц</i>	–
<i>Аризона</i>	<i>Аризонац</i>	<i>Аризон- + -(а)ц</i>	–
	<i>Аризоњанин</i>	<i>Аризон- + -јанин</i>	<i>јотовање n > њ</i>
<i>Арканзас</i>	<i>Арканзашанин</i>	<i>Арканзас- + -јанин</i>	<i>јотовање s > ш</i>
<i>Вајоминг</i>	<i>Вајоминжанин</i>	<i>Вајоминг- + -јанин</i>	<i>јотовање z > ж</i>
<i>Вашингтон</i>	<i>Вашингтонац</i>	<i>Вашингтон- + -(а)ц</i>	–
	<i>Вашингтоњанин</i>	<i>Вашингтон- + - јанин</i>	<i>јотовање n > њ</i>
<i>Вермонт</i>	<i>Вермонћанин</i>	<i>Вермонт- + -јанин</i>	<i>јотовање t > ћ</i>
	<i>Вермонтанац</i>	<i>Вермонт- + -ан(а)ц</i>	–
<i>Вирџинија</i>	<i>Вирџинијац</i>	<i>Вирџиниј- + -(а)ц</i>	–

савезна држава	етник	творба	гласовне промене
	<i>Вирџинијанин</i>	<i>Вирџиниј- + -анин</i>	–
	<i>Вирџинијанац</i>	<i>Вирџиниј- + -ан(а)ц</i>	–
<i>Висконсин</i>	<i>Висконсинац</i>	<i>Висконсин- + -(а)ц</i>	–
	<i>Висконсињанин</i>	<i>Висконсин- + -јанин</i>	<i>јотовање н > њ</i>
<i>Делавер</i>	<i>Делаверац</i>	<i>Делавер- + -(а)ц</i>	–
	<i>Делаверанин</i>	<i>Делавер- + -анин</i>	–
<i>Западна Вирџинија</i>	<i>Западновиџинијац</i>	<i>Западновиџиниј- + -(а)ц</i>	–
	<i>Западновиџинијанин</i>	<i>Западновиџиниј- + -анин</i>	–
	<i>Западновиџинијанац</i>	<i>Западновиџиниј- + -ан(а)ц</i>	–
<i>Илиноис</i>	<i>Илиноишанин</i>	<i>Илиноис- + -јанин</i>	<i>јотовање с > ш</i>
<i>Индијана</i>	<i>Индијањанин</i>	<i>Индијан- + -јанин</i>	<i>јотовање н > њ</i>
<i>Јужна Дакота</i>	<i>Јужнодакоњанин</i>	<i>Јужнодакот- + -јанин</i>	<i>јотовање т > ћ</i>
<i>Јужна Каролина</i>	<i>Јужнокаролинац</i>	<i>Јужнокаролин- + -(а)ц</i>	–
	<i>Јужнокаролињанин</i>	<i>Јужнокаролин- + -јанин</i>	<i>јотовање н > њ</i>
<i>Јута</i>	<i>Јућанин</i>	<i>Јут- + -јанин</i>	<i>јотовање т > ћ</i>
<i>Калифорнија</i>	<i>Калифорнијац</i>	<i>Калифорниј- + -(а)ц</i>	–
	<i>Калифорнијанин</i>	<i>Калифорниј- + -анин</i>	–
	<i>Калифорнијанац</i>	<i>Калифорниј- + -ан(а)ц</i>	–
<i>Канзас</i>	<i>Канзашанин</i>	<i>Канзас- + -јанин</i>	<i>јотовање с > ш</i>
<i>Кентаки</i>	<i>Кентакијац</i>	<i>Кентакиј- + -(а)ц</i>	–

савезна држава	етник	творба	гласовне промене
	<i>Кентакијанин</i>	<i>Кентакиј-</i> + -анин	–
	<i>Кентакијанац</i>	<i>Кентакиј-</i> + -ан(а)ц	–
<i>Колорадо</i>	<i>Колорађанин</i>	<i>Колорад-</i> + -јанин	јотовање <i>д</i> > <i>ђ</i>
<i>Конектикат</i>	<i>Конектикађанин</i>	<i>Конектикат-</i> + - јанин	јотовање <i>т</i> > <i>ћ</i>
<i>Луизијана</i>	<i>Луизијанац</i>	<i>Луизијан-</i> + -(а)ц	–
	<i>Луизијађанин</i>	<i>Луизијан-</i> + -јанин	јотовање <i>н</i> > <i>њ</i>
<i>Масачусетс</i>	<i>Масачусетианин</i>	<i>Масачусетс-</i> + - јанин	јотовање <i>с</i> > <i>ш</i>
<i>Мејн</i>	<i>Мејђанин</i>	<i>Мејн-</i> + -јанин	јотовање <i>н</i> > <i>њ</i>
<i>Мерленд</i>	<i>Мерленђанин</i>	<i>Мерленд-</i> + -јанин	јотовање <i>д</i> > <i>ђ</i>
<i>Минесота</i>	<i>Минесођанин</i>	<i>Минесот-</i> + -јанин	јотовање <i>т</i> > <i>ћ</i>
<i>Мисисипи</i>	<i>Мисисипијац</i>	<i>Мисисипиј-</i> + -(а)ц	–
	<i>Мисисипијанин</i>	<i>Мисисипиј-</i> + -анин	–
	<i>Мисисипијанац</i>	<i>Мисисипиј-</i> + - ан(а)ц	–
<i>Мисури</i>	<i>Мисуријац</i>	<i>Мисуриј-</i> + -(а)ц	–
	<i>Мисуријанин</i>	<i>Мисуриј-</i> + -анин	–
	<i>Мисуријанац</i>	<i>Мисуриј-</i> + -ан(а)ц	–
<i>Мичиган</i>	<i>Мичиганац</i>	<i>Мичиган-</i> + -(а)ц	–
	<i>Мичигађанин</i>	<i>Мичиган-</i> + -јанин	јотовање <i>н</i> > <i>њ</i>
<i>Монтана</i>	<i>Монтанац</i>	<i>Монтан-</i> + -(а)ц	–
	<i>Монтађанин</i>	<i>Монтан-</i> + -јанин	јотовање <i>н</i> > <i>њ</i>
<i>Небраска</i>	<i>Небрашчанин</i>	<i>Небраск-</i> + -јанин	јотовање <i>кј</i> > <i>ч</i>

савезна држава	етник	творба	гласовне промене
			<i>једначење по месту сч > шч</i>
	<i>Небрасканац</i>	<i>Небраск- + -ан(а)ц</i>	–
<i>Невада</i>	<i>Невађанин</i>	<i>Невад- + -јанин</i>	<i>јотовање д > ђ</i>
<i>Њујорк</i>	<i>Њујорчанин</i>	<i>Њујорк- + -јанин</i>	<i>јотовање к > ч</i>
<i>Њу Мексико</i>	<i>Њумексиканац</i>	<i>Њумексик- + -ан(а)ц</i>	–
<i>Њу Хемпшир</i>	<i>Њухемпирац</i>	<i>Њухемпшир- + -(а)ц</i>	–
	<i>Њухемпиранин</i>	<i>Њухемпшир- + -анин</i>	–
<i>Њу Џерзи</i>	<i>Њуџерзијац</i>	<i>Њуџерзиј- + -(а)ц</i>	–
	<i>Њуџерзијанин</i>	<i>Њуџерзиј- + -анин</i>	–
	<i>Њуџерзијанац</i>	<i>Њуџерзиј- + -ан(а)ц</i>	–
<i>Оклахома</i>	<i>Оклахомац</i>	<i>Оклахом- + -(а)ц</i>	–
	<i>Оклахомљанин</i>	<i>Оклахом- + -јанин</i>	<i>јотовање м > мљ</i>
<i>Орегон</i>	<i>Орегонац</i>	<i>Орегон- + -(а)ц</i>	–
	<i>Орегоњанин</i>	<i>Орегон- + -јанин</i>	<i>јотовање н > њ</i>
<i>Охајо</i>	<i>Охајац</i>	<i>Охај- + -(а)ц</i>	–
	<i>Охајанин</i>	<i>Охај- + -анин</i>	–
	<i>Охајанац</i>	<i>Охај- + -ан(а)ц</i>	–
<i>Пенсилванија</i>	<i>Пенсилванијац</i>	<i>Пенсилваниј- + -(а)ц</i>	–
	<i>Пенсилванијанин</i>	<i>Пенсилваниј- + -анин</i>	–
	<i>Пенсилванијанац</i>	<i>Пенсилваниј- + -ан(а)ц</i>	–
<i>Роуд Ајланд</i>	<i>Роудајланђанин</i>	<i>Роудајланд- + -јанин</i>	<i>јотовање д > ђ</i>
<i>Северна Дакота</i>	<i>Севернодакоњанин</i>	<i>Севернодакот- + -</i>	<i>јотовање т</i>

савезна држава	етник	творба	гласовне промене
		<i>јанин</i>	> <i>ћ</i>
<i>Северна Каролина</i>	<i>Севернокаролинац</i>	<i>Севернокаролин- + -(а)ц</i>	–
	<i>Севернокаролињанин</i>	<i>Севернокаролин- + -јанин</i>	<i>јотовање н</i> > <i>њ</i>
<i>Тексас</i>	<i>Тексашанин</i>	<i>Тексас- + -јанин</i>	<i>јотовање с</i> > <i>ш</i>
<i>Тенеси</i>	<i>Тенесијац</i>	<i>Тенесиј- + -(а)ц</i>	–
	<i>Тенесијанин</i>	<i>Тенесиј- + -анин</i>	–
	<i>Тенесијанац</i>	<i>Тенесиј- + -ан(а)ц</i>	–
<i>Флорида</i>	<i>Флориђанин</i>	<i>Флорид- + -јанин</i>	<i>јотовање д</i> > <i>ђ</i>
<i>Хаваји</i>	<i>Хавајац</i>	<i>Хавај- + -(а)ц</i>	–
	<i>Хавајанин</i>	<i>Хавај- + -анин</i>	–
	<i>Хавајанац</i>	<i>Хавај- + -ан(а)ц</i>	–
<i>Џорџија</i>	<i>Џорџијац</i>	<i>Џорџиј- + -(а)ц</i>	–
	<i>Џорџијанин</i>	<i>Џорџиј- + -анин</i>	–
	<i>Џорџијанац</i>	<i>Џорџиј- + -ан(а)ц</i>	–

Табела 10: Творба етника мушког рода

савезна држава	етник женског рода	творба	творба етника мушког рода	гласовне промене
<i>Ајдахо</i>	<i>Ајдашанка</i>	<i>Ајдах- + -јанка</i>	<i>Ајдах- + -јанин</i>	<i>јотовање х</i> > <i>ш</i>
<i>Ајова</i>	<i>Ајовка</i>	<i>Ајов- + -ка</i>	<i>Ајов- + -(а)ц</i>	–
	<i>Ајовљанка</i>	<i>Ајов- + -јанка</i>	<i>Ајов- + -јанин</i>	<i>јотовање в</i> > <i>вљ</i>
<i>Алабама</i>	<i>Алабамка</i>	<i>Алабам- + -ка</i>	<i>Алабам- + -(а)ц</i>	–
	<i>Алабамљанка</i>	<i>Алабам- + -јанка</i>	<i>Алабам- + -јанин</i>	<i>јотовање м</i> > <i>мљ</i>
<i>Аљаска</i>	<i>Аљашчанка</i>	<i>Аљаск- + -</i>	<i>Аљаск- + -</i>	<i>јотовање кј</i>

савезна држава	етник женског рода	творба	творба етника мушког рода	гласовне промене
		<i>јанка</i>	<i>јанин</i>	> ч <i>једначење по месту сч > ич</i>
	<i>Аљасканка</i>	<i>Аљаск- + -анка</i>	<i>Аљаск- + -ан(а)џ</i>	–
<i>Аризона</i>	<i>Аризонка</i>	<i>Аризон- + -ка</i>	<i>Аризон- + -(а)џ</i>	–
	<i>Аризоњанка</i>	<i>Аризон- + -јанка</i>	<i>Аризон- + -јанин</i>	<i>јотовање н > њ</i>
<i>Арканзас</i>	<i>Арканзашанка</i>	<i>Арканзас- + -јанка</i>	<i>Арканзас- + -јанин</i>	<i>јотовање с > ш</i>
<i>Вајоминг</i>	<i>Вајоминжанка</i>	<i>Вајоминг- + -јанка</i>	<i>Вајоминг- + -јанин</i>	<i>јотовање г > ж</i>
<i>Вашингтон</i>	<i>Вашингтонка</i>	<i>Вашингтон- + -ка</i>	<i>Вашингтон- + -(а)џ</i>	–
	<i>Вашингтоњанка</i>	<i>Вашингтон- + -јанка</i>	<i>Вашингтон- + -јанин</i>	<i>јотовање н > њ</i>
<i>Вермонт</i>	<i>Вермонћанка</i>	<i>Вермонт- + -јанка</i>	<i>Вермонт- + -јанин</i>	<i>јотовање т > ћ</i>
	<i>Вермонтанка</i>	<i>Вермонт- + -анка</i>	<i>Вермонт- + -ан(а)џ</i>	–
<i>Виџинија</i>	<i>Виџинијка</i>	<i>Виџиниј- + -ка</i>	<i>Виџиниј- + -(а)џ</i>	–
	<i>Виџинијанка</i>	<i>Виџиниј- + -анка</i>	<i>Виџиниј- + -анин</i>	–
			<i>Виџиниј- + -ан(а)џ</i>	–
<i>Висконсин</i>	<i>Висконсинка</i>	<i>Висконсин- + -ка</i>	<i>Висконсин- + -(а)џ</i>	–
	<i>Висконсињанка</i>	<i>Висконсин- + -јанка</i>	<i>Висконсин- + -јанин</i>	<i>јотовање н > њ</i>
<i>Делавер</i>	<i>Делаверка</i>	<i>Делавер- + -</i>	<i>Делавер- + -</i>	–

савезна држава	етник женског рода	творба	творба етника мушког рода	гласовне промене
		<i>ка</i>	<i>(а)ц</i>	
	<i>Делаверанка</i>	<i>Делавер- + -анка</i>	<i>Делавер- + -анин</i>	–
<i>Западна Виџинија</i>	<i>Западновиџинијка</i>	<i>Западновиџиниј- + -ка</i>	<i>Западновиџиниј- + -(а)ц</i>	–
	<i>Западновиџинијанка</i>	<i>Западновиџиниј- + -анка</i>	<i>Западновиџиниј- + -анин</i>	–
			<i>Западновиџиниј- + -ан(а)ц</i>	–
<i>Илиноис</i>	<i>Илиноишанка</i>	<i>Илиноис- + -јанка</i>	<i>Илиноис- + -јанин</i>	<i>јотовање с > ш</i>
<i>Индијана</i>	<i>Индијањанка</i>	<i>Индијан- + -јанка</i>	<i>Индијан- + -јанин</i>	<i>јотовање н > њ</i>
<i>Јужна Дакота</i>	<i>Јужнодакоћанка</i>	<i>Јужнодакот- + -јанка</i>	<i>Јужнодакот- + -јанин</i>	<i>јотовање т > ћ</i>
<i>Јужна Каролина</i>	<i>Јужнокаролинка</i>	<i>Јужнокаролин- + -ка</i>	<i>Јужнокаролин- + -(а)ц</i>	–
	<i>Јужнокаролиња</i>	<i>Јужнокаролин- + -јанка</i>	<i>Јужнокаролин- + -јанин</i>	<i>јотовање н > њ</i>
<i>Јута</i>	<i>Јућанка</i>	<i>Јут- + -јанка</i>	<i>Јут- + -јанин</i>	<i>јотовање т > ћ</i>
<i>Калифорнија</i>	<i>Калифорнијка</i>	<i>Калифорниј- + -ка</i>	<i>Калифорниј- + -(а)ц</i>	–
	<i>Калифорнијанка</i>	<i>Калифорниј- + -анка</i>	<i>Калифорниј- + -анин</i>	–
			<i>Калифорниј- + -ан(а)ц</i>	–
<i>Канзас</i>	<i>Канзашанка</i>	<i>Канзас- + -јанка</i>	<i>Канзас- + -јанин</i>	<i>јотовање с > ш</i>
<i>Кентаки</i>	<i>Кентакијка</i>	<i>Кентакиј- + -ка</i>	<i>Кентакиј- + -(а)ц</i>	–
	<i>Кентакијанка</i>	<i>Кентакиј- + -анка</i>	<i>Кентакиј- + -анин</i>	–

савезна држава	етник женског рода	творба	творба етника мушког рода	гласовне промене
			<i>Кентакиј</i> - + - <i>ан(а)џ</i>	–
<i>Колорадо</i>	<i>Колорађанка</i>	<i>Колорад</i> - + - <i>јанка</i>	<i>Колорад</i> - + - <i>јанин</i>	<i>јотовање</i> <i>д</i> > <i>ђ</i>
<i>Конектика т</i>	<i>Конектикађанк а</i>	<i>Конектикат</i> - + - <i>јанка</i>	<i>Конектикат</i> - + - <i>јанин</i>	<i>јотовање</i> <i>т</i> > <i>ћ</i>
<i>Луизијана</i>	<i>Луизијанка</i>	<i>Луизијан</i> - + - <i>ка</i>	<i>Луизијан</i> - + - <i>(а)џ</i>	–
	<i>Луизијађанка</i>	<i>Луизијан</i> - + - <i>јанка</i>	<i>Луизијан</i> - + - <i>јанин</i>	<i>јотовање</i> <i>н</i> > <i>њ</i>
<i>Масачусет с</i>	<i>Масачусетшанк а</i>	<i>Масачусетс</i> - + - <i>јанка</i>	<i>Масачусетс</i> - + - <i>јанин</i>	<i>јотовање</i> <i>с</i> > <i>ш</i>
<i>Мејн</i>	<i>Мејђанка</i>	<i>Мејн</i> - + - <i>јанка</i>	<i>Мејн</i> - + - <i>јанин</i>	<i>јотовање</i> <i>н</i> > <i>њ</i>
<i>Мерленд</i>	<i>Мерленђанка</i>	<i>Мерленд</i> - + - <i>јанка</i>	<i>Мерленд</i> - + - <i>јанин</i>	<i>јотовање</i> <i>д</i> > <i>ђ</i>
<i>Минесота</i>	<i>Минесођанка</i>	<i>Минесот</i> - + - <i>јанка</i>	<i>Минесот</i> - + - <i>јанин</i>	<i>јотовање</i> <i>т</i> > <i>ћ</i>
<i>Мисисипи</i>	<i>Мисисипијка</i>	<i>Мисисипиј</i> - + - <i>ка</i>	<i>Мисисипиј</i> - + - <i>(а)џ</i>	–
	<i>Мисисипијанка</i>	<i>Мисисипиј</i> - + - <i>анка</i>	<i>Мисисипиј</i> - + - <i>анин</i>	–
			<i>Мисисипиј</i> - + - <i>ан(а)џ</i>	–
<i>Мисури</i>	<i>Мисуријка</i>	<i>Мисуриј</i> - + - <i>ка</i>	<i>Мисуриј</i> - + - <i>(а)џ</i>	–
	<i>Мисуријанка</i>	<i>Мисуриј</i> - + - <i>анка</i>	<i>Мисуриј</i> - + - <i>анин</i>	–
			<i>Мисуриј</i> - + - <i>ан(а)џ</i>	–
<i>Мичиган</i>	<i>Мичиганка</i>	<i>Мичиган</i> - + - <i>ка</i>	<i>Мичиган</i> - + - <i>(а)џ</i>	–
	<i>Мичигађанка</i>	<i>Мичиган</i> - +	<i>Мичиган</i> - + -	<i>јотовање</i> <i>н</i>

савезна држава	етник женског рода	творба	творба етника мушког рода	гласовне промене
		-јанка	јанин	> њ
Монтана	Монтанка	Монтан- + - ка	Монтан- + - (а)ц	–
	Монтањанка	Монтан- + - јанка	Монтан- + - јанин	јотовање н > њ
Небраска	Небрашчанка	Небраск- + - јанка	Небраск- + - јанин	јотовање кј > ч једначење по месту сч > шч
	Небрасканка	Небраск- + - анка	Небраск- + - ан(а)ц	–
Невада	Невађанка	Невад- + - јанка	Невад- + - јанин	јотовање д > ђ
Њујорк	Њујорчанка	Њујорк- + - јанка	Њујорк- + - јанин	јотовање к > ч
Њу Мексико	Њумексиканка	Њумексик- + -анка	Њумексик- + -ан(а)ц	–
Њу Хемпшир	Њухемпширка	Њухемпшир- + -ка	Њухемпшир- + -(а)ц	–
	Њухемпширанка	Њухемпшир- + -анка	Њухемпшир- + -анин	–
Њу Церзи	Њуџерзијка	Њуџерзиј- + -ка	Њуџерзиј- + - (а)ц	–
	Њуџерзијанка	Њуџерзиј- + -анка	Њуџерзиј- + - анин	–
			Њуџерзиј- + - ан(а)ц	–
Оклахома	Оклахомка	Оклахом- + - ка	Оклахом- + - (а)ц	–
	Оклахомљанка	Оклахом- + -јанка	Оклахом- + - јанин	јотовање м > мљ
Орегон	Орегонка	Орегон- + -	Орегон- + -	–

савезна држава	етник женског рода	творба	творба етника мушког рода	гласовне промене
		<i>ка</i>	<i>(а)ц</i>	
	<i>Орегоњанка</i>	<i>Орегон- + -јанка</i>	<i>Орегон- + -јанин</i>	<i>јотовање н > њ</i>
<i>Охајо</i>	<i>Охајка</i>	<i>Охај- + -ка</i>	<i>Охај- + -(а)ц</i>	–
	<i>Охајанка</i>	<i>Охај- + -анка</i>	<i>Охај- + -анин</i>	–
<i>Охај- + -ан(а)ц</i>			–	
<i>Пенсилванија</i>	<i>Пенсилванијка</i>	<i>Пенсилваниј- + -ка</i>	<i>Пенсилваниј- + -(а)ц</i>	–
	<i>Пенсилванијанка</i>	<i>Пенсилваниј- + -анка</i>	<i>Пенсилваниј- + -анин</i>	–
			<i>Пенсилваниј- + -ан(а)ц</i>	–
<i>Роуд Ајланд</i>	<i>Роудајланђанка</i>	<i>Роудајланд- + -јанка</i>	<i>Роудајланд- + -јанин</i>	<i>јотовање д > ђ</i>
<i>Северна Дакота</i>	<i>Севернодакоћанка</i>	<i>Севернодако т- + -јанка</i>	<i>Севернодакот - + -јанин</i>	<i>јотовање т > ћ</i>
<i>Северна Каролина</i>	<i>Севернокаролинка</i>	<i>Севернокаролин- + -ка</i>	<i>Севернокаролин- + -(а)ц</i>	–
	<i>Севернокаролињанка</i>	<i>Севернокаролин- + -јанка</i>	<i>Севернокаролин- + -јанин</i>	<i>јотовање н > њ</i>
<i>Тексас</i>	<i>Тексаианка</i>	<i>Тексас- + -јанка</i>	<i>Тексас- + -јанин</i>	<i>јотовање с > ш</i>
<i>Тенеси</i>	<i>Тенесијка</i>	<i>Тенесиј- + -ка</i>	<i>Тенесиј- + -(а)ц</i>	–
	<i>Тенесијанка</i>	<i>Тенесиј- + -анка</i>	<i>Тенесиј- + -анин</i>	–
			<i>Тенесиј- + -ан(а)ц</i>	–
<i>Флорида</i>	<i>Флориђанка</i>	<i>Флорид- + -јанка</i>	<i>Флорид- + -јанин</i>	<i>јотовање д > ђ</i>
<i>Хаваји</i>	<i>Хавајка</i>	<i>Хавај- + -ка</i>	<i>Хавај- + -(а)ц</i>	–
	<i>Хавајанка</i>	<i>Хавај- + -</i>	<i>Хавај- + -анин</i>	–

савезна држава	етник женског рода	творба	творба етника мушког рода	гласовне промене
		<i>анка</i>	<i>Хавај- + - ан(а)џ</i>	–
<i>Џорџија</i>	<i>Џорџијка</i>	<i>Џорџиј- + - ка</i>	<i>Џорџиј- + - (а)џ</i>	–
	<i>Џорџијанка</i>	<i>Џорџиј- + - анка</i>	<i>Џорџиј- + - анин</i>	–
			<i>Џорџиј- + - ан(а)џ</i>	–

Табела 11: Моцијска творба етника

савезна држава	ктетик	творба	творба етника мушког рода	гласовне промене
<i>Ајдахо</i>	<i>ајдашки</i>	<i>Ајдах- + -ски</i>	–	<i>упрошћ. сугл. хс > ш</i>
<i>Ајова</i>	<i>ајовски</i>	<i>Ајов- + -ски</i>	–	–
<i>Алабама</i>	<i>алабамски</i>	<i>Алабам- + -ски</i>	–	–
<i>Аљаска</i>	<i>аљаски</i>	<i>Аљаска / -ски</i>	–	–
	<i>аљаскански</i>	<i>Аљаск- + - ански</i>	–	–
<i>Аризона</i>	<i>аризонски</i>	<i>Аризон- + -ски</i>	–	–
<i>Арканзас</i>	<i>арканзаски</i>	<i>Арканзас- + -ски</i>	–	<i>упрошћ. сугл. сс > с</i>
<i>Вајоминг</i>	<i>вајоминишки</i>	<i>Вајоминг- + -ски</i>	–	<i>упрошћ. сугл. гс > ш</i>
<i>Вашингтон</i>	<i>вашингтонски</i>	<i>Вашингтон- + -ски</i>	–	–
	<i>вашиштоњански</i>	<i>Вашиштоња н- + -ски</i>	<i>Вашишто н- + -јанин</i>	<i>јотовање н > њ</i>
<i>Вермонт</i>	<i>вермонтски</i>	<i>Вермонт- + -</i>	–	–

савезна држава	ктетик	творба	творба етника мушког рода	гласовне промене
		<i>ски</i>		
	<i>вермонтански</i>	<i>Вермонт- + -ански</i>	–	–
<i>Вирџинија</i>	<i>вирџинијски</i>	<i>Вирџиниј- + -ски</i>	–	–
	<i>вирџинијански</i>	<i>Вирџиниј- + -ански</i>	–	–
<i>Висконсин</i>	<i>висконсински</i>	<i>Висконсин- + -ски</i>	–	–
<i>Делавер</i>	<i>делаверски</i>	<i>Делавер- + -ски</i>	–	–
<i>Западна Вирџинија</i>	<i>западновирџинијски</i>	<i>Западновирџиниј- + -ски</i>	–	–
	<i>западновирџинијански</i>	<i>Западновирџиниј- + -ански</i>	–	–
<i>Илиноис</i>	<i>илиноиски</i>	<i>Илиноис- + -ски</i>	–	<i>упрошћ. сугл. cc > c</i>
<i>Индијана</i>	<i>индијањански</i>	<i>Индијањан- + -ски</i>	<i>Индијан- + -јанин</i>	<i>јотовање н > њ</i>
<i>Јужна Дакота</i>	<i>јужнодакотски</i>	<i>Јужнодакот- + -ски</i>	–	–
<i>Јужна Каролина</i>	<i>јужнокаролински</i>	<i>Јужнокаролин- + -ски</i>	–	–
<i>Јута</i>	<i>јутски</i>	<i>Јут- + -ски</i>	–	–
<i>Калифорнија</i>	<i>калифорнијски</i>	<i>Калифорниј- + -ски</i>	–	–
	<i>калифорнијански</i>	<i>Калифорниј- + -ански</i>	–	–
<i>Канзас</i>	<i>канзаски</i>	<i>Канзас- + -ски</i>	–	<i>упрошћ. сугл. cc > c</i>
<i>Кентаки</i>	<i>кентакијски</i>	<i>Кентакиј- + -</i>	–	–

савезна држава	ктетик	творба	творба етника мушког рода	гласовне промене
		<i>ски</i>		
	<i>кентакијански</i>	<i>Кентакиј- + -ански</i>	–	–
<i>Колорадо</i>	<i>колорадски</i>	<i>Колорад- + -ски</i>	–	–
<i>Конектикат</i>	<i>конектикатски</i>	<i>Конектикат- + -ски</i>	–	–
<i>Луизијана</i>	<i>луизијански</i>	<i>Луизијан- + -ски</i>	–	–
<i>Масачусетс</i>	<i>масачусетски</i>	<i>Масачусетс- + -ски</i>	–	<i>упрошћ. сугл. ss > c</i>
<i>Мејн</i>	<i>мејнски</i>	<i>Мејн- + -ски</i>	–	–
<i>Мериленд</i>	<i>мерилендски</i>	<i>Мериленд- + -ски</i>	–	–
<i>Минесота</i>	<i>минесотски</i>	<i>Минесот- + -ски</i>	–	–
<i>Мисисипи</i>	<i>мисисипијски</i>	<i>Мисисипиј- + -ски</i>	–	–
	<i>мисисипијански</i>	<i>Мисисипиј- + -ански</i>	–	–
<i>Мисури</i>	<i>мисуријски</i>	<i>Мисуриј- + -ски</i>	–	–
	<i>мисуријански</i>	<i>Мисуриј- + -ански</i>	–	–
<i>Мичиган</i>	<i>мичигански</i>	<i>Мичиган- + -ски</i>	–	–
<i>Монтана</i>	<i>монтански</i>	<i>Монтан- + -ски</i>	–	–
<i>Небраска</i>	<i>небраски</i>	<i>Небраска / -ски</i>	–	–
	<i>небраскански</i>	<i>Небраск- + -</i>	–	–

савезна држава	ктетик	творба	творба етника мушког рода	гласовне промене
		<i>ански</i>		
<i>Невада</i>	<i>невадски</i>	<i>Невад- + -ски</i>	–	–
<i>Њујорк</i>	<i>њујоршки</i>	<i>Њујорк- + -ски</i>	–	<i>упрошћ. сугл. кс > ш</i>
<i>Њу Мексико</i>	<i>њумексички</i>	<i>Њумексик- + -ски</i>	–	<i>упрошћ. сугл. кс > ч</i>
<i>Њу Хемпшир</i>	<i>њухемпширски</i>	<i>Њухемпшир- + -ски</i>	–	–
<i>Њу Џерзи</i>	<i>њуџерзијски</i>	<i>Њуџерзиј- + -ски</i>	–	–
	<i>њуџерзијански</i>	<i>Њуџерзиј- ански</i>	–	–
<i>Оклахома</i>	<i>оклахомски</i>	<i>Оклахом- + -ски</i>	–	–
<i>Орегон</i>	<i>орегонски</i>	<i>Орегон- + -ски</i>	–	–
<i>Охајо</i>	<i>охајски</i>	<i>Охај- + -ски</i>	–	–
	<i>охајански</i>	<i>Охај- + -ански</i>	–	–
<i>Пенсилванија</i>	<i>пенсилванијски</i>	<i>Пенсилваниј- + -ски</i>	–	–
	<i>пенсилванијански</i>	<i>Пенсилваниј- + -ански</i>	–	–
<i>Роуд Ајланд</i>	<i>роудајландски</i>	<i>Роудајленд- + -ски</i>	–	–
<i>Северна Дакота</i>	<i>севернодакотски</i>	<i>Севернодако т- + -ски</i>	–	–
<i>Северна Каролина</i>	<i>севернокаролински</i>	<i>Севернокаролин- + -ски</i>	–	–
<i>Тексас</i>	<i>тексашки</i>	<i>Тексас- + -ски</i>	–	<i>упрошћ. сугл. сс > ш</i>

савезна држава	ктетик	творба	творба етника мушког рода	гласовне промене
<i>Тенеси</i>	<i>тенесијски</i>	<i>Тенесиј-</i> + - <i>ски</i>	–	–
	<i>тенесијански</i>	<i>Тенесиј-</i> + - <i>ански</i>	–	–
<i>Флорида</i>	<i>флоридски</i>	<i>Флорид-</i> + - <i>ски</i>	–	–
<i>Хаваји</i>	<i>хавајски</i>	<i>Хавај-</i> + - <i>ски</i>	–	–
	<i>хавајански</i>	<i>Хавај-</i> + - <i>ански</i>	–	–
<i>Џорџија</i>	<i>џорџијски</i>	<i>Џорџиј-</i> + - <i>ски</i>	–	–
	<i>џорџијански</i>	<i>Џорџиј-</i> + - <i>ански</i>	–	–

Табела 12: Творба ктетика

Извори

24 sata. „Njujorčanin dao otkaz da bi putovao svetom - a iz Srbije će poneti dragocenu lekciju”

<http://www.24sata.rs/njujorcanin-dao-otkaz-da-bi-putovao-svetom-a-iz-srbije-ce-poneti-dragocenu-lekciju/35453> (новембар 2016.)

B92. „Dejvis se vratio sa 33p, Niksima njujorški derbi”

http://www.b92.net/sport/kosarka/nba.php?yyyy=2016&mm=10&dd=21&nav_id=1190441 (новембар 2016.)

B92. „Vašingtonski pir nad Folksvagenom”

http://www.b92.net/biz/vesti/svet.php?yyyy=2016&mm=01&dd=07&nav_id=1082759 (новембар 2016.)

Blic. „Havajac oborio Ginisov rekord u surfovanju - "zajahao" talas od 23,8 metara u Portugalu”

<http://www.blic.rs/slobodno-vreme/zanimljivosti/havajac-oborio-giniso-rekord-u-surfovanju-zajahao-talas-od-238-metara-u-portugalu/y09snzp> (новембар 2016.)

Blic. „Krvavi dnevnik: Njujorški bombaš bio opčinjen Islamskom državom”

<http://www.blic.rs/vesti/svet/krvavi-dnevnik-njujorski-bombas-bio-opcinjen-islamskom-drzavom/9m0elhe> (новембар 2016.)

Blic. „Meksički predsednik: Trampovi predlozi su pretnja”

<http://www.blic.rs/vesti/svet/meksicki-predsednik-trampovi-predlozi-su-pretnja/x5b8yd1> (новембар 2016.)

Blic. „Njujorčanin osuđen na zatvorsku kaznu zbog podrške Al Kaidi”

<http://www.blic.rs/vesti/svet/njujorcanin-osuden-na-zatvorsku-kaznu-zbog-podrske-al-kaidi/hw9vv96> (новембар 2016.)

Blic. „Njujorčanka imala deset muževa u isto vreme”

<http://www.blic.rs/slobodno-vreme/zanimljivosti/njujorcanka-imala-deset-muzeva-u-isto-vreme/wy4myx1> (новембар 2016.)

Blic. „Senzacionalni skok: Svi pričaju o Meksikancu koji je maestralno skočio s

mosta u
Mostaru”

<http://www.blic.rs/slobodno-vreme/zanimljivosti/senzacionalni-skok-svi-pricaju-o-meksikancu-koji-je-maestralno-skocio-s-mosta-u/52qe0xn> (новембар 2016.)

Blic Žena. „Ho’oponopono! To je havajski put do sreće”

<http://zena.blic.rs/Zdravlje/14659/Hooponopono-To-je-havajski-put-do-srece> (новембар 2016.)

Blic Žena. „Jednom u 70 miliona: Teksasanka rodila dva para blizanaca u isto vreme”

<http://zena.blic.rs/Porodica/14352/Jednom-u-70-miliona-Texasanka-rodila-dva-para-blizanaca-u-isto-vreme> (новембар 2016.)

Dan. „Vašingtonka euro”

<http://www.dan.co.me/?nivo=3&rubrika=Podgoricom&datum=2015-12-13&clanak=523691&naslov=Va%20ingtonka%20euro> (новембар 2016.)

Danas. „Vašingtonski konsenzus prevaziđen”

http://www.danas.rs/danasrs/kolumnisti/vasingtonski_konsenzus_prevazidjen.884.htm

1?news_id=213354 (новембар 2016.)

Kurir. „Verdaskova lepotica: Havajka Hana nasledila Anu Ivanović”

[http://www.kurir.rs/verdaskova-lepotica-havajka-hana-nasledila-anu-ivanovic-clanak-](http://www.kurir.rs/verdaskova-lepotica-havajka-hana-nasledila-anu-ivanovic-clanak-640500)

640500 (новембар 2016.)

Lepota i zdravlje. „U susret Food Talku: Egzotičan i ukusan havajski doručak”

<http://www.lepotaizdravlje.rs/zdravlje/ishrana/u-susret-food-talku-egzotican-i-ukusan-havajski-dorucak/> (новембар 2016.)

Mondo. „Meksikanka u Beogradu: Tekila je ništa za rakiju!”

<http://mondo.rs/a920413/Mondo-TV/Mondo-TV/Meksikanka-u-Beogradu-Rakija-jaca-od-tekile.html> (новембар 2016.)

Mondo. „Teksašnin uspeo da zameni milione oštećenih dolara”

<http://mondo.rs/a150221/Info/Svet/Teksasanin-uspeo-da-zameni-milione-ostecenih-dolara.html> (новембар 2016.)

N1. „Bio bogatiji od Gejtsa, a umro u skromnom staračkom domu”

<http://rs.n1info.com/a6557/Lifestyle/Bio-bogatiji-od-Gejtsa-a-umro-u-skromnom-starackom-domu.html> (новембар 2016.)

Nezavisne novine. „Vašingtonac vozio Sarajevom”

<http://www.nezavisne.com/novosti/gradovi/Vashingtonac-vozio-Sarajevom/148278> (новембар 2016.)

Politika. „Havajac postao zakleti Srbin”

<http://www.politika.rs/sr/clanak/90895/Havajac-postao-zakleti-Srbin> (новембар 2016.)

Radio i televizija Crne Gore. „Meksikanka slovenskog porijekla”

<http://www.rtcg.me/magazin/stil/130561/meksikanka-slovenskog-porijekla.html> (новембар 2016.)

Radio slobodna Evropa. „‘Vašingtonac’ prošao Sarajevom na Dan nezavisnosti SAD”

<http://www.slobodnaevropa.org/a/vashingtonac-ponovo-prosao-sarajevom-na-dan-nezavisnosti-sad/24635042.html> (новембар 2016.)

Radio-televizija Srbije. „Hjustonu teksaški okršaj, nove pobede Klipersa i Voriora”

<http://www.rts.rs/page/sport/sr/story/37/kosarka/2521077/hjustonu-teksaski-okrsaj-nove-pobede-klipersa-i-voriora.html> (новембар 2016.)

Slobodna Dalmacija. „Neobična igra prirode u Jelsi: u vrtu mu rodila ‘vašingtonka’ teža od

kila”

<http://www.slobodnadalmacija.hr/dalmacija/split-zupanija/clanak/id/225536/neobicna-igra-prirode-u-jelsi-u-vrtu-mu-rodila-vasingtonka-teza-od-kila>

(ноембар 2016.)

Story. „Zapalila internet: Nećete verovati šta je ova Njujorčanka radila tokom porođaja!”

<http://www.story.rs/zabava/virali/64875/zapalila-internet-necete-verovati-sta-je-ova-njujorcanka-radila-tokom-porodjaja> (ноембар 2016.)

US Government Printing Office. “Style Manual”.

https://bulk.resource.org/gpo.gov/GPO_Style_Manual.pdf (септембар 2013, август

2016.)

Večernji list. „Teksasanka zamalo izbačena iz škole jer nije htjela nositi čip”

<http://www.vecernji.hr/svijet/teksasanka-zamalo-izbacena-iz-skole-je-nije-htjela-nositi-cip-479611> (ноембар 2016.)

Večernje novosti. „Havajka zavolela tamburicu”

<http://www.novosti.rs/vesti/srbija.73.html:306799-Havajka-zavolela-tamburicu> (ноембар 2016.)

Večernje novosti. „Meksički turisti "greškom" ubijeni u Egiptu”

<http://www.novosti.rs/vesti/planeta.299.html:567227-Meksicki-turisti-greskom-ubijeni-u-Egiptu> (ноембар 2016.)

Večernje novosti: „Teksasanin koga je u Nišu pronašla sreća”

<http://www.novosti.rs/vesti/srbija.73.html:567057-Teksasanin-koga-je-u-Nisu-pronasla-sreca> (ноембар 2016.)

Večernje novosti. „Video: Meksikanac ubio sudiju na terenu zbog crvenog kartona!”

[http://www.novosti.rs/vesti/sport.294.html:634060-VIDEO-Meksikanac-ubio-](http://www.novosti.rs/vesti/sport.294.html:634060-VIDEO-Meksikanac-ubio-sudiju-)

[na-terenu-zbog-crvenog-kartona](http://www.novosti.rs/vesti/sport.294.html:634060-VIDEO-Meksikanac-ubio-sudiju-) (ноембар 2016.)

Литература

Babić, Stjepan. 2002. *Tvorba riječi u hrvatskome književnome jeziku*. Zagreb: Hrvatska

akademija znanosti i umjetnosti, Nakladni zavod „Globus”.

Barić, Eugenija. 1987. „Mocijski parnjaci i njihova upotreba”. *Rasprave Zavoda za jezik* 13: 9-18.

Ивић, Павле и др. 2007. *Језички приручник*. Београд: Београдска књига.

Hartmann, Reinhard and James, Gregory. 2002. *Dictionary of Lexicography*. London –New

York: Routledge.

Клајн, Иван. 2002. *Творба речи у савременом српском језику. Први део: слагање и*

префиксација. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства – Институт за српски језик САНУ; Нови Сад: Матица српска.

Клајн, Иван. 2003. *Творба речи у савременом српском језику. Други део: суфиксација и*

конверзија. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства – Институт за српски језик САНУ; Нови Сад: Матица српска.

Пешикан, Митар и др. 2003. *Правопис српскога језика. Приручник за школе*. Београд:

Завод за уџбенике и наставна средства; Нови Сад: Матица српска.

Prčić, Tvrtko. 2004. *Englesko-srpski rečnik geografskih imena*. Novi Sad: Zmaj.

Skok, Petar. 1954. „Pridjevske izvedenice od geografskih naziva”. *Jezik: časopis za kulturu*

hrvatskoga književnoga jezika 3 (2): 33-37

Станојчић, Живојин и Поповић, Љубомир. 1994. *ГраMATИКА српскога језика. Уџбеник*

за I, II, III и IV разред средње школе. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Milan Obradović

WORD FORMATION OF US STATES ETHNONYMS IN SERBIAN

Summary

After defining the basic concepts of toponymy and word formation, the paper focuses on derivation and composition as the two most common word-formation processes of US states ethnonyms in Serbian. The paper also deals with productive suffixes *-(a)c*, *-anin/-janin*, *-an(a)c*, *-ka*, *-anka/-janka*, *-ski*, *-anski* and other word-formation phenomena, such as gender motion, sound changes, neutralization, constraints and infixation. At the end, seven criteria of linguistic regularity are discussed with ethnonyms being summarised in three tables.

Key words: word formation, toponym, ethnonym (nominal and adjectival form)